



Dokumentnamn

**Beslut**

Beslutsdatum

2022-03-14

Diarienummer

Ö 17-2022/3.1

## Klagande

Stockholms universitet

## Överklagat beslut

Etikprövningsmyndighetens beslut den 5 februari 2022, dnr 2021-06888-02, se bilaga

Projekttitel: Ojämlighetens drivkrafter bland familjer med erfarenheter av social barnavård

## Saken

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

---

## Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden för etikprövning godkänner den forskning som avses i ändringsansökan.

## Bakgrund

För föräldrar i en socioekonomiskt utsatt situation, t.ex. fattigdom, är risken ökad att få ett barn placerat i samhällsvård. Forskningen avser att undersöka drivkrafterna bakom denna ojämlikhet: Bidrar faktorer utöver socioekonomisk utsatthet, exempelvis hälsoproblem hos föräldrarna, till att barn placeras i samhällsvård? Därtill ämnar klaganden undersöka hur föräldrarnas ekonomi och hälsa utvecklas sedan barnet placerats i samhällsvård samt vilka faktorer som kan förutsäga familjeåterförening. För att besvara dessa vetenskapliga frågeställningar skapas en storskalig registerbaserad kohort med barn födda på 1990-talet samt deras syskon och föräldrar.

Etikprövningsmyndigheten godkände forskningen. Den nya databasen bygger på uppgifter från flera myndigheter. Vid sin prövning inför utlämnande av uppgifter bedömde Socialstyrelsen att det var otydligt vilka register och vilka grupper av forskningspersoner som datauttaget skulle gälla. I en ändringsansökan har klaganden preciserat att det avser uppgifter ur sex specificerade register vid Socialstyrelsen och att datauttagen gäller såväl barn som deras syskon och föräldrar. Klaganden har också i ändringsansökan mer utförligt beskrivit syftena med de aktuella datauttagen och motiverat varför uppgifterna krävs för att genomföra forskningen. Etikprövningsmyndigheten avvisade ändringsansökan eftersom man bedömde att dessa uppgifter fanns redan i den godkända grundansökan.

Klaganden har i överklagandet redogjort för turerna kring datauttagen från Socialstyrelsen. Enligt överklagandet har Socialstyrelsen tolkat Etikprövningsmyndighetens godkännande av grundansökan som att man godkänt *att* data uthämtas ur registren medan *syftet* med datauttaget inte godkänts explicit. Klaganden menar att syftet klart framgår av ändringsansökan.

## Skäl för beslutet

Grundansökan har godkänts av Etikprövningsmyndigheten. Överklagandenämnden finner att det visserligen redan i grundansökan fanns uppgifter om vilka datauttag som ansökan avsåg men att

---

### Postadress

Överklagandenämnden för etikprövning  
c/o Vetenskapsrådet  
Box 1035  
101 38 Stockholm

### Besöksadress

Västra Järnvägsgatan 3

### Telefon

08-546 77 610 vx

### E-post

kansli@onep.se

### Webbplats

www.onep.se



Dokumentnamn  
**Beslut**  
Beslutsdatum  
2022-03-14

Diarienummer  
Ö 17-2022/3.1

klaganden i ändringsansökan förtydligat dels vilka datauttag som avses, dels syftena med datauttagen. Klaganden har beskrivit varför data ur Socialstyrelsens register behövs för att genomföra forskningen. Preciseringarna i ändringsansökan är tillräckliga för att ändringsansökan ska tas upp till behandling. Vid en sådan prövning finner Överklagandenämnden att ändringsansökan kan godkännas.

Överklagandenämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Carina Gunnarsson, Yvonne Lundberg Giwercman, Kjell Asplund (föredragande), Anna Sarkadi, Ann Wennerberg, Bengt Gustafsson och Lena Näslund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Christina Eintrei och Birgitta Hübinette samt kanslichefen Jörgen Svidén, administrativa sekreteraren Katarina Gate Lundgren och juristerna Amelie Metz och Johanna Sjöcrona deltagit.

På Överklagandenämndens vägnar

  
Carina Gunnarsson  
Ordförande